

IZVEŠTAJ O RADU VIKTIMOLOŠKOG DRUŠTVA SRBIJE ZA 2007. GODINU

- ❖ Misija, ciljevi i zadaci
- ❖ Aktivnosti Viktimološkog društva Srbije u 2007. godini
- ❖ Osobe angažovane na realizaciji aktivnosti VDS u 2007. godini
- ❖ Učešće članova VDS na stručnim i naučnim skupovima i seminarima u zemlji i inostranstvu
- ❖ Posete stručnjaka i studenata iz inostranstva
- ❖ Donatori

Beograd, novembar 2007. godine

Misija, ciljevi i zadaci

Viktimološko društvo Srbije (VDS) je nezavisno i neprofitno udruženje građana, koje je osnovano 12. novembra 1997. godine s ciljem da okupi što veći broj istraživača, eksperata i aktivista zainteresovanih da rade na razvoju viktimologije i unapređenju prava i zaštite žrtava kriminaliteta, rata i kršenja ljudskih prava, bez obzira na njihov pol, versku i religijsku pripadnost, politička opredeljenja ili druge karakteristike.

Viktimološko društvo je član Svetskog viktimološkog društva od 1999. godine, a od 2004. godine i Evropske pomoći žrtvama. Od decembra 2005. godine VDS je član ISPAC-a (International Scientific and Professional Advisory Council of the United Nations Crime Prevention and Criminal Justice Programme), Međunarodnog naučnog i profesionalnog savetodavnog tela u okviru Programa Ujedinjenih nacija za sprečavanje kriminaliteta i krivično pravo. Viktimološko društvo Srbije je član Republičkog tima za borbu protiv trgovine ljudima i Inicijative za zakonsku zabranu i zaštitu dece od telesnog kažnjavanja u Srbiji. VDS je osnivač i član Zajedničke akcije ZA istinu i pomirenje.

Glavne aktivnosti VDS su:

- Predlaganje izmena i dopuna zakona i zalaganje za njihovu primenu;
- Praćenje položaja žrtve u krivičnom postupku (monitoring);
- Pomoć i podrška žrtvama kriminaliteta;
- Naučno istraživanje različitih oblika viktimizacije, njihovih posledica i načina prevencije, kao osnov za dalje kreiranje odgovarajuće politike u pogledu poboljšanja položaja žrtava kriminaliteta i rata i zaštite njihovih prava;
- Zalaganje za podizanje društvene svesti o položaju žrtava, njihovim pravima i problemima;
- Istina i pomirenje;
- Izdavačka delatnost;
- Organizovanje naučnih i stručnih skupova i
- Edukacija.

U ovim aktivnostima ogleda se kontinuitet rada Društva na ostvarivanju dugoročnih ciljeva u pogledu poboljšanja položaja žrtava, stvaranja novih institucija, vladavine prava i prevencije kriminaliteta i konflikata.

Tokom proteklih deset godina rada, Viktimološko društvo je ostvarilo saradnju u nizu zemalja u centralnoj i istočnoj Evropi, kao što su Mađarska, Slovačka, Češka Republika, Hrvatska, Slovenija, BiH, Makedonija, Albanija, Ukrajina, Moldavija, Rumunija, Bugarska, ali i sa zemljama Zapada – Velikom Britanijom, Severnom Irskom, Belgijom, Holandijom, Italijom, Francuskom, Austrijom, Norveškom, Nemačkom, SAD, kao i sa organizacijama i ekspertima iz Južne Afrike, Australije, Indije i Japana.

Aktivnosti Viktimološkog društva Srbije u 2007. godini

❖ Informisanje članova VDS i javnosti o projektima i drugim aktivnostima

Tokom 2007. godine, članovi VDS koji su na mailing listi Društva *VDS info*, dobijali su redovno informacije o projektima koji su u toku, publikacijama koje su izašle iz štampe, skupovima koje je VDS organizovalo ili kojima su prisustvovali članovi i članice VDS, kao i o drugim aktivnostima Viktimološkog društva Srbije.

I tokom prethodne godine redovno je ažuriran web site Društva na kome se mogu naći sve informacije o radu Društva – projektima, publikacijama, skupovima i slično. Informacije su dostupne na srpskom i engleskom jeziku.

Istupanjem članova Društva u medijima povećana je vidljivost Društva i njegovih aktivnosti, posebno vezano za aktivnosti u vezi sa pružanjem pomoći i podrške žrtvama i istinom i pomirenjem.

❖ Biblioteka VDS

Tokom 2007. godine uvećavan je fond knjiga. VDS biblioteka trenutno raspolaže sa 863 naslova iz domena prava, kriminologije, viktimologije, istine i pomirenja, restorativne pravde i drugih oblasti. VDS biblioteka je dostupna svim članovima Društva. Od novembra 2007. godine korišćenje biblioteke uključeno je u cenu članarine, dok osobe koje nisu članovi VDS mogu da se učlane u biblioteku. Članarina za 2008. godinu iznosi 400,00 dinara za studente osnovnih studija i studente poslediplomskih studija koji nisu zaposleni, a 800,00 dinara za ostale.

Sadržaj VDS biblioteke dostupan je na web site-u Društva www.vds.org.yu

Nabavka knjiga za biblioteku se najvećim delom ostvaruje putem poklona. Poslovi u vezi sa održavanjem i korišćenjem biblioteke su samofinansirajući i volonterski. Osobe zadužene za VDS biblioteku su Sanja Jović i Marina Kovačević-Lepojević.

❖ Zalaganje za izmene zakona i prakse

Kampanja Amnestija za žrtve nasilja

Kampanja *Amnestija za žrtve nasilja* pokrenuta je 2002. godine na inicijativu dr Vesne Nikolić-Ristanović i postala je deo stalnih aktivnosti VDS. Pokretanje kampanje usledilo je nakon izmene krivičnog zakonodavstva u smislu uvođenja krivičnog dela pod nazivom *nasilje u porodici*, a neposredan povod bilo je samoubistvo jedne žene koja se nalazila na izdržavanju zatvorske kazne u KPD za žene u Požarevcu, a koja je bila žrtva dugogodišnjeg nasilja u porodici. U okviru ove kampanje VDS se zalaže za pomilovanje žena koje su, braneći se od nasilja, lišile života svoje nasilnike. U toku proteklih pet godina pomilovano je ukupno 6 žena.

Tokom 2007. godine podrška je uglavnom pružana preko Službe *VDS info i podrška žrtvama* vezano za informisanje i emotivnu podršku ženama koje se nalaze na izdržavanju kazne zatvora, ali nije došlo do pomilovanja nijedne žene.

Ovo je volonterska i samofinansirajuća aktivnost u čiju realizaciju su neposredno uključene Jasmina Nikolić, rukovoditeljka Službe *VDS info i podrška žrtvama* i volonterke Službe.

❖ **Zalaganje za podizanje društvene svesti o položaju žrtava, njihovim pravima i problemima**

Obeležavanje Međunarodnog dana žrtava

22. februara 2007. godine obeležen je Međunarodni dan žrtava. Ove godine Međunarodni dan žrtava obeležen je medijskim istupanjima članica i članova Viktimološkog društva Srbije u kojima su oni pokušali da skrenu pažnju javnosti na probleme žrtava, kao i da ukažu žrtvama da nisu same i da postoje organizacije kojima mogu da se obrate. Vesna Nikolić-Ristanović gostovala je u emisiji „Srbija danas“ II programa RTS-a. Jasmina Nikolić učestvovala je u jutarnjem dnevniku TV B92 i emisiji „Pečat“ II programa Radio Beograda. Sanja Čopić je gostovala u emisiji „Uvećanje“ radija B92 i na TV Košavi. Mirjana Dokmanovic gostovala je na subotičkoj televiziji „City TV“.

Pored toga, u Beogradu, Subotici, Kragujevcu, Majdanpeku i Nišu bio je prikazan dokumentarni film „Zaboravljeni“, Međunarodnog viktimološkog instituta u Tilburgu, Holandija, koji ima za cilj podizanje svesti javnosti o problemima i pravima žrtava. Film „Zaboravljeni“ emitovan je na subotičkim televizijama „City TV“ i „Super TV“, kragujevačkoj televiziji „TV Kragujevac“, televiziji „TV Majdanpek“ iz Majdanpeka i Niškoj gradskoj televiziji. Nedeljnik „Subotičke“ je objavio kratak članak. U Majdanpeku je Međunarodni dan žrtava obeležen u rublici „Juče, danas, sutra“ u emisiji „Kontakt“ Radio Majdanpeka.

Obeležavanje dana žrtava 2007. godine bilo je praćeno i humanitarnom akcijom prikupljanja pomoći za jednu ženu, samohranu majku troje maloletne dece, žrtvu nasilja u porodici koja se obratila za pomoć i podršku Viktimološkom društvu Srbije.

Pravni položaj žrtava u Srbiji: dostignuti razvoj i pravci budućih promena

Projekat *Pravni položaj žrtava u Srbiji: dostignuti razvoj i pravci budućih promena* počeo je sa realizacijom 1. avgusta 2007. godine i traje do 28. februara 2008. godine. U okviru projekta realizovane su sledeće aktivnosti:

1. Analiza i ocena razvoja u oblasti prava žrtava kriminaliteta u Srbiji ostvarenog u periodu od 1997. do 2007. godine, kao i analiza i ocena uloge civilnog društva u ostvarivanju dostignutog nivoa razvoja, što je rezultiralo izlaganjima na međunarodnoj konferenciji.
2. Međunarodna konferencija pod nazivom *Pravni položaj žrtava u Srbiji: dostignuti razvoj i pravci budućih promena*, 24. novembar 2007. godine. Cilj konferencije bio je da se uporede iskustva iz Srbije u pogledu pravne zaštite žrtava sa zahtevima iz međunarodnih dokumenata i najboljom praksom u svetu, kako bi se došlo do

zaključaka o pravcima daljeg razvoja. Na konferenciji su govorili: prof. dr Marc Groenhuijsen, direktor Međunarodnog viktimološkog instituta, Tilburg, Holandija, i potpredsednik Svetskog viktimološkog društva; prof. dr Hidemichi Morosawa, predsednik Tokiwa University, Japan; prof. dr Oliver Bačanović, Policijska akademija, Skoplje, Makedonija; prof. dr Ivanka Marković, Pravni fakultet u Banja Luci, BiH; kao i prof. dr Nataša Mrvić-Petrović, prof. dr Slobodanka Konstantinović-Vilić, prof. dr Nevena Petrušić, dr Mirjana Dokmanović, Mirjana Tejić, mr Biljana Simeunović-Patić, mr Slađana Jovanović, prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, prof. dr Milan Škulić, mr Ivana Stevanović i mr Sanja Čopić.

3. Raspisivanje konkursa za najbolji studentski rad na temu *Žrtve rodno baziranog nasilja i njihova pravna zaštita u Srbiji*. Konkurs je bio raspisan za studente/kinje osnovnih i posle diplomskih studija na fakultetima u Srbiji. Cilj raspisivanja konkursa bio je da se mladi ljudi animiraju za probleme žrtava, posebno žrtava rodno baziranog nasilja. Autorima najboljih radova dodeljene su novčane nagrade, komplet izdanja Viktimološkog društva Srbije i jednogodišnja pretplata na časopis *Temida*. Nagrađeni radovi, kao i drugi radovi koji prema oceni žirija to zavređuju, biće objavljeni u časopisu *Temida*. Odluku o nagradama doneo je stručni žiri u sastavu: prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, prof. dr Slobodanka Konstantinović-Vilić i prof. dr Nevena Petrušić.

Organizacija Konferencije i raspisivanje konkursa za najbolji studentski rad o žrtvama rodno baziranog nasilja činile su deo programa obeležavanja 10 godina postojanja VDS i rada na zalaganju za poboljšanje položaja žrtava u Srbiji. U sklopu obeležavanja ovog jubileja organizovana je Svečanost na kojoj su dodeljene povelje počasnim članovima Društva i nagrade za najbolje studentske radove o rodno baziranom nasilju.

Pored izlagača na konferenciji, u realizaciju projekta neposredno su bile uključene prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, mr Sanja Čopić, Jasmina Nikolić, Marina Kovačević-Lepojević, Sanja Jović i volonterke Službe *VDS info i podrška žrtvama*.

Program obeležavanja 10 godina VDS organizovan je u saradnji i uz podršku Fonda za otvoreno društvo i Misije OEBS u Srbiji, i uz pomoć Doma Narodne skupštine i Protokola Predsednika Republike Srbije.

❖ Istraživanja

Tribine u okviru programa podsticanja, promocije i popularizacije nauke Ministarstva nauke RS

U okviru programa podsticanja, promovisanja i popularizacije nauke Ministarstva nauke RS, Viktimološko društvo Srbije je, u saradnji sa Institutom za kriminološka i sociološka istraživanja, organizovalo seriju tribina s ciljem promocije i podsticanja istraživanja o žrtvama kriminaliteta, kao i podsticanja, promocije i popularizacije nauke, projekata finansiranih od strane Ministarstva nauke i časopisa *Temida*, jedinog časopisa na našim prostorima koji se bavi pitanjima viktimizacije a koji je, takođe, finansiran od strane Ministarstva nauke.

Do sada su održane četiri tribine:

1. Viktimizacija na radnom mestu

2. Nasilje nad decom
3. Pomoć i podrška žrtvama
4. Restorativna pravda i prava žrtava

Na tribinama su govorili/e:

- Mr Slađana Jovanović, članica VDS i asistentkinja na Pravnom fakultetu Univerziteta Union u Beogradu
- Mr Biljana Simeunović-Patić, članica VDS i istraživač-saradnik Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja u Beogradu
- Marina Kovačević, članica Viktimološkog društva Srbije i istraživač-pripravnik Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja u Beogradu
- Dr Ljiljana Dobrosavljević-Grujić, koordinatorka SOS telefona za žene žrtve diskriminacije na radnom mestu i naučni savetnik u penziji
- Doc. dr Nevenka Žegarac, Fakultet političkih nauka u Beogradu
- Doc. dr Lazar Tenjović, Filozofski fakultet u Beogradu, Odeljenje za psihologiju
- Mr Ivana Stevanović, članica Viktimološkog društva Srbije i istraživač-saradnik Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja u Beogradu
- Ljiljana Stevković, istraživač-pripravnik Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja u Beogradu
- David McKenna, izvršni direktor službe za žrtve Škotske i sekretar organizacije Evropska pomoć žrtvama
- Mr Sanja Čopić, članica VDS i istraživač-saradnik u Institutu za kriminološka i sociološka istraživanja u Beogradu
- Jasmina Nikolić, rukovoditeljka Službe za žrtve Viktimološkog društva Srbije *VDS info i podrška žrtvama*
- Prof. dr Marc Groenhuijsen, direktor Međunarodnog viktimološkog instituta u Tilburgu (Holandija) i potpredsednik Svetskog viktimološkog društva
- Prof. dr Slobodanka Konstantinović-Vilić, članica VDS i redovni profesor na Pravnom fakultetu u Nišu
- Prof. dr Miomira Kostić, članica VDS i vanredni profesor na Pravnom fakultetu u Nišu
- Mr Dušica Miladinović, asistentkinja na Pravnom fakultetu u Nišu

Moderatorke ovih tribina bile su: prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, direktorka VDS, dr Leposava Kron, direktorka Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja i mr Sanja Čopić, članica VDS.

Tokom decembra i januara organizovaće se još tri tribine sa sledećim temama:

1. Žrtve i mediji
2. Mentalni poremećaji i žrtve
3. Žrtve uznemiravanja

Pored izlagača/izlagačica i moderatorki, osobe angažovane na realizaciji ovog projekta bile su Sanja Jović iz VDS, kao i volonterke Službe VDS info i podrška žrtvama, i Milka Raković iz Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja.

Organizaciju tribina finansijski je podržalo Ministarstvo nauke Republike Srbije. Organizaciju dve tribine podržala je i Opština Stari grad koja je ustupila prostor za njihovu organizaciju.

Istraživanje i analiza rada Službe VDS info i podrška žrtvama

Kontinuirano istraživanje rada Službe *VDS info i podrška žrtvama* sprovodi se od 2004. godine. Međutim, tek od sredine 2005. godine podaci se vode i obrađuju uz korišćenje za to posebno konstruisanog upitnika i na osnovu usvojene jedinstvene metodologije njihovog unosa i obrade. Na ovaj način postavljena je osnova za redovno praćenje, istraživanje, poređenje i analizu rada, odnosno podataka Službe, za bolje povezivanje teorije i prakse, kao i za kvalitetnije korišćenje ukupnih kapaciteta Viktimološkog društva Srbije. Osim toga, na ovaj način postavljena je i osnova jednoobraznog vođenja podataka kojima raspolaže Služba *VDS info i podrška žrtvama*.

Analiza rada Službe za 2006. godinu objavljena je u tekstu: Kovačević, M. (2007) „Služba *VDS info i podrška žrtvama* – analiza rada Službe u 2006. godini“, *Temida*, 2: str. 41-49.

Osobe angažovane na istraživanju i analizi rada Službe u 2007. godini bile su: Marina Kovačević-Lepojević, Danica Radaković, Mirjana Tripković i Ana Golić.

Trgovina muškarcima u Srbiji

Novembra 2007. godine VDS je otpočelo realizaciju projekta *Trgovina muškarcima u Srbiji*. Osnovni cilj istraživanja je prikupljanje podataka o rasprostranjenosti, strukturi i karakteristikama trgovine muškarcima u Srbiji, kao i o odgovoru državnih organa i institucija i nevladinih organizacija na ovaj problem.

U realizaciju projekta neposredno su uključene prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, mr Biljana Simeunović-Patić, mr Sanja Čopić, Jasmina Nikolić, Marina Kovačević-Lepojević, Sanja Jović.

Projekat se realizuje uz finansijsku podršku US State Department – Federal Fund SF-424A i trajeće dve godine.

Restorativna pravda i masovna viktimizacija. Studije slučaja Bosna i Hercegovina i Srbija

VDS je učestvovalo u realizaciji projekta *Restorativna pravda i masovna viktimizacija. Studije slučaja Bosna i Hercegovina i Srbija*, koji sprovodi Katolički Univerzitet iz Leuvena (Belgija). Cilj ovog istraživačkog projekta bio je da ispita moguću ulogu i doprinos restorativnog pristupa u bavljenju sukobima u Srbiji koji su doveli do masovnih stradanja ljudi na prostoru bivše Jugoslavije.

Dvadesetčetiri člana Asocijacije Zajednička akcija ZA istinu i pomirenje su u svojim mestima distribuirali upitnike u kojima se dolazi do informacija o iskustvima tokom ratova u bivšoj Jugoslaviji.

Iz VDS, u realizaciju projekta neposredno su bile uključene prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, dr Mirjana Dokmanović, mr Biljana Simeunović-Patić, Ivana Vidaković, Danijela Bjelić, Marina Kovačević-Lepojević.

❖ Pružanje podrške žrtvama kriminaliteta

Služba VDS info i podrška žrtvama

Služba *VDS info i podrška žrtvama* počela je sa radom 2003. godine. Namenjena je žrtvama kriminaliteta, i to kako ženama tako i muškarcima. Žrtvama kriminaliteta pružaju se:

- informacije o njihovim pravima i načinu njihovog realizovanja,
- emocionalna podrška,
- upućivanje na druge službe/organizacije u zavisnosti od konkretnih potreba žrtve i
- podrška na sudu

Usluge koje žrtvama kriminaliteta nudi Služba su besplatne. Osnovni principi kojima se u radu rukovodi osoblje Službe su poverenje, poštovanje žrtve, njenih prava, potreba i osećanja, kao i poverljivost informacija koje žrtve koje nas kontaktiraju daju.

Tokom 2007. godine realizovane su sledeće aktivnosti:

- Organizovan je trening za volontere (februar-mart 2007.). Trening su koncipirale i realizovale dr Vesna Nikolić-Ristanović, Jasmina Nikolić, Ivana Vidaković i mr Sanja Čopić. Treninge je prošlo 8 volonterki, koje su potom uključene u rad Službe.
- Volonteri/ke su imali/e redovne interne i eksterne supervizije.
- Služba se u ciju pružanja podrške žrtvama obraćala policiji (Policijskoj upravi za grad Beograd – Upravi za strance – Odeljenju za suzbijanje ilegalnih migracija i trgovine ljudima), centrima za socijalni rad (Beograd – Gradskom centru za socijalni rad i odeljenjima u Zemunu i Paliluli i CSR Čuprija), sudovima (Velika Plana i Beograd) i Ministarstvu rada i socijalne politike.

U periodu od 1. januara do 1. novembra 2007. godine bilo je ukupno 295 obraćanja, od strane 152 osobe, od čega 107 (70.4%) žena i 45 (29.6%) muškaraca. U 43 slučaja (28.3%) obraćale su se osobe iz Beograda, u 64 (42.1%) slučaja radilo se o licima van Beograda, dok za preostalih 45 nema podataka. U ovom periodu najčešći povod za obraćanje Službi bilo je nasilje na radnom mestu (55.2%), potom nasilje u porodici (18.4%), nasilje van porodice i radnog mesta (8.6%), kao i pretnje, prevara, sumnja na trgovinu ljudima i njeno sprečavanje, obraćanje žena koje se nalaze u zatvoru na izdržavanju kazne za delo koje su izvršile u vezi sa nasiljem kome su pre toga bile izložene, obraćanje rođaka žena koje se nalaze u zatvoru, zatim rođaka osoba koje su ubijene ili nestale i slično. U 8 slučajeva zabeleženo je nasilje u porodici nad decom.

Rukovoditeljka Službe je Jasmina Nikolić, dr Vesna Nikolić-Ristanović je zadužena za eksternu superviziju, dok unutrašnju superviziju rada volontera/ki sprovode Jasmina Nikolić i Sanja Čopić a od maja 2007. godine i Marina Kovačević-Lepojević i Sanja Jović. U rad službe su tokom 2007. godine bile uključene sledeće volonterke: Sanja Jović, Danijela Bjelić, Marina Kovačević-Lepojević, Ana Golić, Ivana Vučković, Ivana Nedić, Danica Radaković, Mirjana Tripković i Jovana Mekterović.

Rad Službe je u 2007. godini finansirala EU, odnosno Evropska agencija za rekonstrukciju, preko Konzorcijuma Centra za razvoj neprofitnog sektora i Fonda centra za demokratiju, u okviru programa „Fond za podršku civilnom društvu u Srbiji“.

Razvoj službi za žrtve u Srbiji

Razvoj službi za žrtve u Srbiji je projekat koji je finansirala EU, odnosno Evropska agencija za rekonstrukciju, preko Konzorcijuma Centra za razvoj neprofitnog sektora i Fonda centra za demokratiju, u okviru programa „Fond za podršku civilnom društvu u Srbiji“. Projekat je realizovan u periodu od 6. jula 2006. do 6. jula 2007. godine.

Tokom 2007. godine realizovane su sledeće aktivnosti:

- Trening za koordinateure lokalnih službi za žrtve
- Osnivanje lokalnih službi za žrtve u Velikoj Plani i Nišu
- Javna promocija i početak rada službi za žrtve u Velikoj Plani i Nišu
- Štampanje informativnih materijala:
  - dva postera čija sadržina treba da navede žrtve da se prepoznaju kao žrtve i obrate *Službi VDS info i podrška žrtvama*
  - brošura *Služba VDS info i podrška žrtvama* i
  - publikacije: *Službe za pomoć i podršku žrtvama kriminaliteta u Srbiji, Organizacije koje rade sa decom i specijalizovane organizacije za osobe sa invaliditetom i Rome u Beogradu* i *Žrtve i svedoci u krivičnom pravnom sistemu*.

U realizaciju projekta u 2007. godini neposredno su bile uključene dr Vesna Nikolić-Ristanović, Jasmina Nikolić, mr Sanja Čopić, Marina Kovačević-Lepojević, Sanja Jović, kao i volonterke Službe *VDS info i podrška žrtvama*.

❖ Istina i pomirenje

Razvoj Asocijacije Zajednička akcija ZA istinu i pomirenje

U periodu od 1. novembra 2006. do 31. jula 2007. godine realizovan je projekat *Razvoj Asocijacije Zajednička akcija ZA istinu i pomirenje i povećanje vidljivosti ideje Trećeg puta*.

Tokom ovog perioda realizovane su sledeće aktivnosti:

- Aktivnosti usmerene na razvoj Asocijacije
  - organizacija i održavanje dva sastanka Koordinacionog odbora Asocijacije u Beogradu (1. februara i 21. juna 2007. godine)
  - Organizacija i održavanje sastanka i seminara Asocijacije u Vranjskoj Banji, od 30. marta do 1. aprila 2007. godine Osnovni cilj seminara bio je zaokruživanje rada na definisanju Asocijacije Zajednička akcija ZA istinu i pomirenje, njenih ciljeva i metoda rada, kao osnove za jasniju i efektivniju promociju u javnosti i dalje širenje ideja i članstva. Seminar su činile tri radionice: *Asocijacija – struktura i akcija*, *Definisanje elemenata Trećeg puta* i *misije Asocijacije* i *Moja povreda – moje pravo i moja odgovornost*
  - Postepeno uključivanje novih članova (u ovom momentu Asocijacija ima 80 članova), kao i širenje mailing liste
  - Distribucija lifleta i brošura o Trećem putu i o istini i pomirenju
  - Pravljenje i popunjavanje pristupnice Zajedničkoj akciji ZA istinu i pomirenje
- Razvoj resursa centra i istraživanje
  - Arhiviranje izveštaja, kao i podataka i materijala dobijenih posredstvom medija.
  - Prikupljanje i sistematizacija štampanog i audio vizuelnog materijala o istini pomirenju, i njihova dostupnost članovima i istraživačima van VDS i

- Asocijacije.
  - Obrada odgovora na pitanja u brošuri o istini i pomirenju, u cilju prikupljanja podataka za novu publikaciju.
  - Prikupljanje, unos i sistematizacija podataka o aktivnostima članova Asocijacije koje su realizovali u periodu od 1990. do 2006. godine.
  - Analiza ukupnog materijala aktivnosti Asocijacije, od osnivanja do sastanka Koordinacionog odbora 21. juna 2007, na kojoj rade Vesna Nikolić-Ristanović, Jelena Srna, Jelena Grujić i Nataša Hanak. Cilj je knjiga o Asocijaciji i mogućnosti primene iskustva njenog razvoja na šire društvo.
- Aktivnosti u pravcu povećanja društvene vidljivosti, saradnje i promovisanja ideje Trećeg puta u drugim republikama bivše SFRJ

Osim toga, 11. juna 2007. godine VDS je članovima Asocijacije i medijima poslalo saopštenje povodom dvogodišnjice postojanja Asocijacije ZAIP u kome je od vlasti zatražilo donošenje strategije za bavljenje prošlošću, odlučnije krivično gonjenje izvršilaca i poboljšanje situacije u kojoj se nalaze žrtve zločina. Saopštenje su objavili Beta, Press i RTV Studio B.

U realizaciju projekta i drugih aktivnosti Asocijacije, pored članova Asocijacije, neposredno su bile uključene: dr Vesna Nikolić-Ristanović, mr Nataša Hanak, Danijela Bjelić i Sanja Jović.

Realizaciju projekta finansirao je Fond za otvoreno društvo.

❖ **Izdavačka delatnost**

Časopis o viktimizaciji, ljudskim pravima i rodu Temida

Teme brojeva u 2007. godini bile su:

- 1) *Restorativna pravda i prava žrtava*
- 2) *Pomoć i podrška žrtvama*
- 3) *Mentalni poremećaji i viktimizacija*
- 4) *Žrtve uznemiravanja*

Štampanje časopisa *Temida* u 2007. godini finansijski je pomoglo Ministarstvo nauke i zaštite životne sredine RS. Finansiranje broja 1 pomogao je i Fond za otvoreno društvo, dok je štampanje broja 2 finansijski pomogla i EU/Evropska agencija za rekonstrukciju.

Od 2007. godine, časopis *Temida* se nalaze u sistemu DOI brojeva. Sistem DOI brojeva podrazumeva elektronsku verziju časopisa, kao i otvoren pristup punim tekstovima članaka.

❖ **Saradnja sa državnim institucijama i nevladinim organizacijama u Srbiji**

Tokom 2007. godine nastavljena je saradnja VDS sa državnim organima/institucijama i nevladinim organizacijama u zemlji i inostranstvu. U zemlji je nastavljena saradnja, pre svega, sa službama koje pružaju podršku žrtvama. U pogledu organizacija i institucija iz inostranstva, posebno se saradivalo sa Međunarodnim viktimološkim institutom (Tilburg,

Holandija), Viktimološkim društvom Indije (Indija), UNODC (Beč, Austrija) i Katoličkim univerzitetom Leuven (Belgija).

Osobe koje su bile angažovane na realizaciji aktivnosti VDS u 2007. godini

Tokom 2007. godine na realizaciji projekata i stalnih aktivnosti VDS bili su angažovani:

- 1 osoba koja je u stalnom radnom odnosu – Jasmina Nikolić, rukovoditeljka službe *VDS info i podrška žrtvama*
- 1 osoba kao pripravnik-volonter, do aprila 2007. godine – Sanja Jović, finansirala Nacionalna služba za zapošljavanje
- 5 osoba koje su bile angažovane po ugovoru o autorskom delu – dr Vesna Nikolić-Ristanović, mr Sanja Čopić, Marina Kovačević-Lepojević i Danijela Bjelić, a od aprila 2007. godine i Sanja Jović
- 1 računovođa – Bernada Ljubinković
- 1 osoba koja održava web site – Tatjana Orelj
- 5 spoljnih saradnica – mr Biljana Simeunović-Patić, mr Nataša Hanak., dr Jelena Srna, Jelena Grujić i Ivana Vidaković
- volonteri/volonterke u službi *VDS info i podrška žrtvama* – Ana Golić, Ivana Vučković, Ivana Nedić, Jovana Mekterović, Mirjana Tripković, Danica Radaković.

Učešće članova VDS na stručnim i naučnim skupovima i seminarima u zemlji i inostranstvu (u ime VDS ili sa prezentacijama aktivnosti VDS)

Dr Vesna Nikolić-Ristanović

- Druga međunarodna konferencija Viktimološkog društva Indije, Chennai/Indija februara 2007.
- Međunarodna viktimološka konferencija o žrtvama rata i oružanih sukoba u bivšoj Jugoslaviji (1991-2001), Zagreb, Hrvatska, jun 2007. godine
- 21. godišnja Skupština i Konferencija Evropskog foruma službi za žrtve, Šiofok, Mađarska, maj 2007.
- Međunarodna konferencija *Nasleđe međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju*, Goldsmiths Collage, Univerzitet u Londonu, Velika Britanija, jun 2007.
- Poseta organizaciji “Healing through remembering (HTR)”, Belfast, Severna Irska, septembar 2007.
- Godišnja konferencija Britanskog udruženja za kriminologiju *Kriminalitet i pravda u doba globalne nesigurnosti*, London, Engleska, oktobar 2007.
- Konferencija „Komisije za istinu i pomirenje i njihov doprinos pravdi“ i Boston, SAD, oktobra 2007.

Dr Dušan Cotić

- Međunarodna viktimološka konferencija o žrtvama rata i oružanih sukoba u bivšoj Jugoslaviji (1991-2001), Zagreb, Hrvatska, jun 2007. godine

Mr Sanja Čopić

- XIX tematski naučni skup “Kriminalitet u tranziciji: fenomenologija, prevencija i državna reakcija“, Institut za kriminološka i sociološka istraživanja, Palić, Srbija, jun 2007.
- VII godišnja konferencija Evropskog udruženja za kriminologiju “Crime, Crime Prevention and Communities in Europe“, Bolonja, Italija, septembar 2007.
- Seminar ICMPD „Transnacionalni referalni mehanizmi za žrtve trgovine ljudima“, Beograd, septembar-oktobar 2007.
- IX kolokvijum o prekograničnom kriminalitetu „European crime-markets at cross-roads: extended and extending criminal Europe“, Prag, Češka Republika, oktobar 2007.
- Nacionalna konferencija o borbi protiv nasilja nad ženama, Beograd, oktobar 2007.

Jasmina Nikolić

- Konferencija „SOS telefon za zene i decu zrtve nasilja u Vojvodini“, Novi Sad, februar 2007.
- 21. godišnja Skupština i Konferencija Evropskog foruma službi za žrtve, Šiofok, Mađarska, maj 2007.
- Regionalna konferencija o trgovini ljudima, Brioni, Hrvatska, maj 2007.
- Konferencija o zaštiti dece od svih oblika nasilja u Jugoistočnoj Evropi, Beograd, oktobar 2007.

Marina Kovačević-Lepojević

- Međunarodna konferencija „Trgovina ljudima – grčka pomoć“, Beograd, maj 2007.
- Seminar „Podrška žrtvama kojima je data dozvola privremenog boravka“, Beograd, oktobar 2007.

Sanja Jović

- Seminar „Austrijski model intervencije u slučajevima nasilja u porodici“, Beograd, jun 2007.
- Regionalni seminar „Mere za zaštitu i promovisanje prava žrtava trgovine ljudima“, Beograd, oktobar 2007.
- Skup „Dve godine postojanja SOS dečije linije“, Beograd, novembar 2007.

Danijela Bijelić

- Festival o ljudskim pravima „Vivisekt fest“, Novi Sad, februar-mart 2007.
- Seminar „Suočavanje za budućnost“, Vrdnik, 2007.
- Regionalni skup mladih „Mir ili pravda?“, Hajdukovo 2007.

Mirjana Tripković

- Skup „Dve godine postojanja SOS dečije linije“, Beograd, novembar 2007.

Ana Golić

- Konferencija „SOS telefon za zene i decu zrtve nasilja u Vojvodini“, Novi Sad, februar 2007.

Posete stručnjaka i studenata iz inostranstva u cilju upoznavanja sa radom VDS i konsultacija u vezi sa njihovim istraživačkim radom

Tokom 2007. godine, Viktimološko društvo Srbije posetili su:

- Marta Valinas, Belgija
- Stefano Donati, OEBS Misija u Srbiji
- Petrus Van Duyne, Holandija
- Oliver Bačanović, Makedonija
- Elizybeth King, studentkinja iz SAD
- Grupa iz Slovenije koja je bila u studijskoj poseti organizacijama koje pružaju podršku žrtvama u Beogradu
- Isla Paterson, CIDA, Kanada
- Adam Ferguson, UK

Donatori

U 2007. godini realizaciju projekata i drugih aktivnosti VDS podržali su:

- ✓ Evropska unija/Evropska agencija za rekonstrukciju
- ✓ Ministarstvo nauke Republike Srbije
- ✓ Fond za otvoreno društvo
- ✓ Misija OEBS u Srbiji
- ✓ US State Department - Federal Fund
- ✓ Opština Stari grad

Donatorima se i ovom prilikom zahvaljujemo.

U Beogradu,
24. novembra 2007. godine

FINANSIJSKI IZVEŠTAJ ZA 2007. GODINU do 19. novembra

PRIHODI

Prihodi od projekata	6.443,948,31 DIN
Prihodi od budžeta Republike Srbije	403.000,00 DIN
Pretplata Temida	51.360,00 DIN
Članarina VDS	28.500,00 DIN
Članarina biblioteke VDS	2.000,00 DIN
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	101.891,04 DIN

UKUPNO PRIHODI **7.030.699,30 DIN**

RASHODI

Bruto LD zaposlenih	347.334,98 DIN
Autorski honorari	1 232.003,00 DIN
Troškovi seminara	155.800,00 DIN
Porezi	91.919,76DIN
Putni troškovi	186 397,90 DIN
Materijalni troškovi	901.186,00 DIN
Bankarski troškovi	26.249,02 DIN
Troškovi knjigovodstvenih usluga	116.832,00 DIN
Troškovi štamparskih usluga	1.296 468,70DIN
PTT troškovi	90245.63 DIN
Zakup prostora	604437,40 DIN
Troškovi reprezentacije	93.676,61 DIN
Takse	800,00 DIN
Troškovi revizora	180 669,00 DIN
Negativne kursne razlike	31.081,74 DIN
Ostali troškovi	944.312,00 DIN

UKUPNO RASHODI **6 299 413,50 DIN**

U Beogradu,
24. novembra 2007. godine